

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Dariusz Mazur

BK-VII.0520.169.2025
Warszawa, 23 maja 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedź na interpelację nr 9331 skierowaną do Ministra Sprawiedliwości przez Pana Posła Marka Matuszewskiego *w sprawie reformy sądownictwa i zapewnienia niezależności sądów*.

Minister Sprawiedliwości Adam Bodnar przedstawił, zasadniczy dla przeprowadzenia pełnej reformy sądownictwa, projekt ustawy o przywróceniu prawa do niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego na podstawie prawa przez uregulowanie skutków uchwał Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w latach 2018-2025.

Celem tego projektu jest przywrócenie ładu konstytucyjnego w sądownictwie. Zgodnie z zasadniczymi motywami reformy chodzi przede wszystkim o uregulowanie statusu osób powołanych na urząd sędziego na wniosek obecnej Krajowej Rady Sądownictwa. Projekt zakłada, że nastąpi to przez kompleksową, ustawową regulację skutków uchwał obecnej Rady. Skutki te są zróżnicowane ze względu na sytuację prawną, w której znajdowały się osoby powołane w latach 2018–2025 na urząd sędziego na wniosek wadliwie ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa.

Projekt wraz z zasadniczymi motywami został opublikowany w serwisie Ministerstwa
Sprawiedliwości:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/projekt-ustawy-o-przywroceniu-ladu-konstytucyjnego-w-sadownictwie>

W Ministerstwie Sprawiedliwości został także przygotowany projekt z 11 stycznia 2024 roku o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (projekt nr UD6). Ustawa została uchwalona przez Sejm 12 kwietnia 2024 roku (druk 219). Celem ustawy jest przede wszystkim przywrócenie treści zgodnej z Konstytucją RP przepisom regulującym sposób wyboru sędziów do Krajowej Rady Sądownictwa oraz usunięcie negatywnych konsekwencji wadliwego rozwiązania obowiązującego od 2018 roku. Ustawa ma również na celu dostosowanie przepisów ustawowych do standardów określonych w orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz w orzeczeniach Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego, dotyczących gwarancji odrębności i niezależności władzy sądowniczej od innych władz państwowych, w tym gwarancji niezależności Krajowej Rady Sądownictwa od organów władzy ustawodawczej oraz władzy wykonawczej w procedurze powoływania sędziów. Ustawa przewiduje m.in., że 15 sędziów do Krajowej Rady Sądownictwa będzie wybieranych w wyborach bezpośrednich przez wszystkich sędziów polskich sądów:

<https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=219>

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej 2 sierpnia 2024 roku skierował ww. ustawę do Trybunału Konstytucyjnego w trybie kontroli prewencyjnej.

Kolejną ważną zmianę dla sądownictwa przewiduje przygotowany przez resort sprawiedliwości projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów wojskowych z 16 kwietnia 2024 roku (projekt nr UC35). Sejm RP uchwalił tę ustawę 6 marca 2025 roku, 16 kwietnia 2025 roku ustawa została podpisana przez Prezydenta RP. Ustawa została opublikowana w Dzienniku Ustaw po pozycją 526.

Nowelizacja wprowadza przejrzyste zasady delegowania przez Ministra Sprawiedliwości sędziego sądu powszechnego do pełnienia obowiązków orzeczniczych, a także reguluje

kwestie związane z dodatkami przysługującymi w związku z delegowaniem. Ustawa stanowi realizację wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 16 listopada 2021 roku w sprawach połączonych od C-748/19 do C-754/19.

W Ministerstwie Sprawiedliwości został przygotowany także kolejny projekt zmiany Prawa o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, który ma na celu zwiększenie poziomu samorządności sądów i demokratyzację funkcjonowania ich organów, jak również zmiany w zakresie organizacji sądów dyscyplinarnych i instytucji rzeczników dyscyplinarnych. Drugi obszar zmian jest związany z przywróceniem elementarnego ładu w szeroko rozumianym wymiarze sprawiedliwości, w zakresie odnoszącym się do niezawisłości sędziowskiej oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów (nr projektu UD206).

Planowane zmiany przewidują m.in.:

- 1) zniesienie regulacji zakładających zakaz kwestionowania umocowania sądów i trybunałów, konstytucyjnych organów państwowych oraz organów kontroli i ochrony prawnej, a także zakaz ustalania lub oceny przez sąd lub inny organ władzy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości,
- 2) zniesienie przepisów zobowiązujących sędziów do składania pisemnych oświadczeń o członkostwie w zrzeszeniu, w tym w stowarzyszeniu, o funkcji pełnionej w organie fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej, o członkostwie w partii politycznej,
- 3) uchylenie regulacji przewidujących odpowiedzialność dyscyplinarną z tytułu „odmowy wykonywania wymiaru sprawiedliwości”, „działania lub zaniechania mogącego uniemożliwić lub istotnie utrudnić funkcjonowanie organu wymiaru sprawiedliwości”, a także „działania kwestionującego istnienie stosunku służbowego sędziego, skuteczność powołania sędziego, lub umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej”.

Ponadto projektowana ustawa przewiduje wyeliminowanie z porządku prawnego regulacji funkcjonalnie sprzężonych ze znoszonymi przepisami, zakwestionowanymi przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a odnoszących się do badania spełniania przez

sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu. Procedura w tym zakresie stanie się bezprzedmiotowa w związku ze zniesieniem zakazów dotyczących oceny prawidłowości umocowania organów władzy publicznej.

Treść projektu wraz z uzasadnieniem została opublikowana w serwisie Rządowego Centrum Legislacji:

<https://legislacja.gov.pl/projekt/12395952>

Warto podkreślić, że Ministra Sprawiedliwości w pracach nad kompleksową reformą wymiaru sprawiedliwości wspiera powołana 13 marca 2024 roku Komisja Kodyfikacyjna Ustroju Sądownictwa i Prokuratury. Celem Komisji jest opracowywanie projektów aktów normatywnych o podstawowym znaczeniu dla wymiaru sprawiedliwości. Z wynikami prac Komisji można się zapoznać w serwisie Ministerstwa Sprawiedliwości:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/komisja-kodyfikacyjna-ustroju-sadownictwa-i-prokuratury>

Obok zmian o charakterze systemowym, eksperci Ministerstwa Sprawiedliwości koncentrują się także na poprawie codziennej działalności polskich sądów. W listopadzie 2024 roku Minister Sprawiedliwości przedstawił program „Sprawne sądy”. Program składa się z 10 filarów zmian o charakterze organizacyjnym, legislacyjnym i kadrowym, które odpowiadają na potrzeby dotyczące tempa prac i efektywności wymiaru sprawiedliwości. Założenia programu zostały udostępnione w tym komunikacie:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/10-filarow-ministerialnego-programu-usprawnienia-dzialalnosci-sadow>

W marcu 2025 roku został z kolei zaprezentowany strategiczny program dla wymiaru sprawiedliwości o nazwie „Cyfrowy Sąd”. Celem programu jest dostosowanie sądów do wyzwań współczesności oraz optymalizacja ich pracy. Cyfrowe rozwiązania przyspieszą rozpatrywanie spraw, zmniejszą koszty obsługi i zwiększą przejrzystość postępowań.

Program przewiduje m.in. wdrożenie tzw. Digitalnego Asystenta Sędziego, który usprawni procedowanie w sprawach frankowych. Projekt przewiduje cztery moduły tego rozwiązania:

- digitalizacja i umożliwienie robotycznego czytania pism procesowych, następnie wprowadzanych w sposób automatyczny do systemu repertoryjno-biurowego sądów, co znacząco odciąży sekretariaty sądów,
- baza wiedzy zawierająca orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
- kalkulator umożliwiający automatyczne rozliczanie świadczeń nieważnej umowy,
- algorytm umożliwiający tworzenie projektów rozstrzygnięć sądowych.

Podstawowe założenia programu zostały zaprezentowane w komunikacie resortu:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/program-cyfrowy-sad-zmieni-wymiar-sprawiedliwosci>

Aby jeszcze skuteczniej modernizować sądownictwo Ministerstwo Sprawiedliwości zawarło porozumienie z Ministerstwem Cyfryzacji na rzecz cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości. Ministerstwo Cyfryzacji będzie wspierać Ministerstwo Sprawiedliwości w działaniach związanych z transformacją cyfrową wymiaru sprawiedliwości poprzez wymianę doświadczeń, najlepszych praktyk oraz wiedzy w obszarze rozwoju kompetencji cyfrowych, stosowania narzędzi sztucznej inteligencji w administracji publicznej, transformacji cyfrowej i cyberbezpieczeństwa:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/cyfrowa-transformacja-wymiaru-sprawiedliwosci-wchodzi-w-nowy-etap>

Z wyrazami szacunku

Dariusz Mazur
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/